

GULYÁS LÁSZLÓ: Beszámoló

III. Régiók a Kárpát-medencén innen és túl

Tudományos konferencia történészeknek, geográfusoknak és regionalistáknak
2010. június 11.
Szeged, Móra Ferenc Múzeum

Tematika: Trianon és a magyar tudomány

KA plenáris ülésen az alábbi előadások hangzottak el:

- **Ünnepélyes megnyitó:** Magyar Anna a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke
- **Miklós Péter** bemutatja a most megjelenő **Horthy tanulmánykötetet**
- **Prof. Dr. habil. Szakály Sándor (Pannon Egyetem, Veszprém):** Horthy – a Fővezér, a Kormányzó és Trianon.
- **Prof. Dr. Hajdú Zoltán (MTA RKK):** Trianon és a magyar földrajztudomány.
- **Dr. habil. Gulyás László (SZTE):** Trianon és a magyar történelemtudomány.
- **Prof. Dr. Szávai Ferenc (Corvinus Egyetem):** Trianon és a nemzetközi jog, a vagyonmegosztás problematikája.
- **Prof. Dr. Kaposi Zoltán (PTE):** Trianon hosszú távú gazdasági következményei.

Az ebédszünet után a **szekció-előadásokra** került sor. A beérkezett jelentkezések közül a Szervező Bizottság 30 előadást fogadott el. Ezeket az következő szekciókban hangzottak el:

1. SZEKCIÓ: Trianon előzmények, a béke megalkotása, következmények 1.
2. SZEKCIÓ: Trianon előzmények, a béke megalkotása, következmények 2.
3. SZEKCIÓ: Trianon és a magyar földrajztudomány/regionalistatudomány

DUSEK TAMÁS: BESZÁMOLÓ A „TÉRPARAMÉTERES ELEMZÉSI ESZKÖZÖK” CÍMŰ VITAÜLÉSRŐL

Az MTA Regionális Tudományos Bizottságának Kutatásmódszertani Albizottsága 2010. szeptember 28-án vitaülést tartott, amelynek témájául egyes térparaméteres elemzési eszközök módszertani kérdéseinek és alkalmazási lehetőségeinek bemutatása szolgált. Az Albizottság elnöke, Nemes Nagy József által levezetett több mint háromórás rendezvényen négy előadás és számos, az előadásokhoz kapcsolódó hozzászólás, kérdés hangzott el.

Tóth Gergely (ELTE, doktorandusz) „A térklaszterezés egy modellje és az értelmezés korlátai” címmel tartotta a nyitó előadást. Térklaszterezés alatt térben szomszédos területegységek csoportosítását értjük, tehát amikor a klaszterezésnél a csoportba sorolásnál megjelenik egy területi kritérium. A látványos kartogramokkal színesített prezentáció Magyarország településeinek szintjén mutatta be az eljárást, a 2010-es választási eredmények és a születési ráta adataival, kétféle szomszédosági mátrixszal is összehasonlítva az eredményeket. Az egyik szomszédosági mátrixban a közös határszakasszal rendelkező települések minősültek szomszédoknak, a másikban az úthálózati összekötöttséggel. Különböző jellemzők autokorrelációja a második esetben némileg nagyobb volt.

Bálint Lajos (KSH Pécsi Igazgatósága, tanácsos) „Térbeli adatbányászat, vizualizáció, térfolytonos klaszterek” című előadása kötődött az első előadáshoz, mivel a térklaszterezést kistérségi szinten mutatta be, többféle algoritmus eredményeit összehasonlítva. A szomszédsági mátrix meghatározása során királynő szomszédságot, minimális feszítőfát és Gabrielt használt. Az előadás foglalkozott az adatok vizualizációjának koncepcionális kérdéseivel is, többek között bemutatva a GeoViz Toolkit program nyújtotta lehetőségeket.

Kincses Áron (KSH, Budapest, vezető Tanácsos, ELTE doktorandusz) „Potenciálok és modelljeik” című előadása első felében a potenciálmódel általános elméleti és módszertani hátterét mutatta be, kitérve a modellalkotás kérdéseire, a modell és tapasztalati valóság közötti kapcsolatra. A második részben a potenciált választotta szét öt komponensre, amelyek külön-külön mutatják be a területegységek nagyságának, saját tömegének, a közlekedési hálózatnak, az elhelyezkedésnek és a tömegeloszlásnak a hatását.

Dusek Tamás (Széchenyi István Egyetem, egyetemi docens) a Waldo Tobler által két-dimenziós alakzatok összehasonlítására kidolgozott kétdimenziós regresszió módszerét ismertette. A módszer vizualizációjának bemutatására szolgáló szemléltető példák különféle magyarországi, valamint Győr-Moson-Sopron megyei terek (a földrajzi tér, valamint különféle közlekedési terek) közül kerültek ki.

Az elhangzott előadások egyes részeinek írásos változatán dolgoznak az előadók, amelyben a különféle hozzászólások javaslatai, kérdései is segítségükre vannak. A találkozó általánosságban is jól szolgálta a területi mennyiségi elemzések egyes kérdéseinek megvitatását.